АСОЦИАЦИЯ ОБЩИНСКИ ГОРИ

1000 - София, бул. „Витоша” № 6, GSM 0888 152 366; www.aog-bg.org; Email: aogori@abv.bg; tihtom@abv.bg;
Адрес за кореспонденция: 1301 – София, ул. „Пиротска” № 5
6000 – Ст.Загора, ул.„Граф Игнатиев“, №26

До **Януш Войчеховски**
КОМИСАР – Земеделие

Копие **ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР**
Волфганг Бурчер
Европейска комисия, Rue de la Loi 130/ Wetstraat 130, 1049 Брюксел/Белгия

Копие **Държавен фонд Земеделие – Изпълнителен директор**

Копие **Министъра на Земеделието**

Копие **Българска телеграфна агенция**

П Р О Т Е С Т Н А Д Е К Л А Р А Ц И Я

От Общото събрание на Асоциация Общински гори проведено на 14.05.2024г.

Относно :

Реализиране на европейски средства и политиката на МЗХГ по изпълнение ПРСР за двата програмни периода 2007-2014 и 2014-2021 – „горски мерки”

Отчетния период за АОГ съвпада с финиширане на ПРСР 2014 -2021 и включените в нея горски мерки. Това ни даде повод и основание да направим отчет за съвместната ни работата с МЗХГ, в частност Дирекция Програма за развитие на селските райони и Фонд Земеделие, в частност Разплащателна агенция

От афишираните горски мерки преди стартиране на новият програмен период / докладвани от представители на Дирекцията при МЗХ и ИАГ на наш семинар /:

Мярка 8 - „Инвестиции в развитието на горските територии подобряване жизнеспособността на горите”

- Подмярка 8.1 „Залесяване и подръжка” - 20 млн.лв
- Подмярка 8.3 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития” - 34 млн лв
- Подмярка 8.4 „Възстановяване на щети от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития” – 16 млн.лв
- Подмярка 8.5 „Инвестиции подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми” – 25 млн. лв.
- Подмярка 8.6 „Инвестиции в технологии за лесовъдство и преработка, мобилизирането и търговия с горски продукти” – 36 млн.лв

Общо планиран бюджет по мярка 8 – над 130 млн лв.

- Подмярка 12.2 „Компенсаторни плащания за гори в Натура 2000”
- Подмярка 15.1 „Плащания за горски екологични ангажименти”
- Подмярка 15.2 „Подпомагане и подръжка за запазване на горските генетични ресурси”
- Подмярка 2.1.1 без договаряне „Консултантски услуги за земеделски и горски стопани”

Въпреки решението в Програма за управление на Правителството на РБългария за периода 2017-2021, мярка 657 „Остойностяване на екосистемните услуги и осигуряване усвояването на средствата от ЕС за компенсации и подпомагане собствениците на гори и в Натура 2000” чрез въвеждане на Наредба по чл. 249 от ЗГ, първите две подмярки изобщо не са отваряни, последната трета е изпълнена частично от ЛЗС София и ЛСЗ Варна за закупуване на лабораторно оборудване – по пътя на комисионните. За съществуването на четвъртата разбрахме от отчетният доклад.

Бюджета на тези мерки възлиза на около 40 млн. лв, или общо за горски екологични дейности и компенсации бюджет - над 170 млн. лв.

Мярка 8 се задейства с голямо закъснение , и едва в средата на 2018 излязаха насоки и още по-късно се отвориха процедури по подмярка 8.3, 8.4, 8.6.

Подмярка 8.1. - В Доклад за изпълнение на програмният бюджет на ФЗ по ПРСР на МЗХ е записано, че мярка 8.1 е отворила прием 2020 год. / пет години след отваряне на програмата/

Постъпили са и са одобрени едва 6 проектни предложения на стойност 450 хил. лв, като до края на септември 2023 год. са одобрени два проекта на стойност 168 хил. лв.

Една от причинете за липса на активност е драстичната, нагла и безапелационна промяна на Насоките дни преди отваряне на подмярката. Бенефициенти могат да бъдат общини които могат да залесяват само обработваеми ниви които имат сеитбооборот последните 4 години, без мери, без пасища и ливади независимо категория, степен на ерозия и лесистост на общината.

Подмярка 8.3. отчита изпълнение около 70 % от предвиденият бюджет защото субсидиите бяха разходвани за строеж и оборудване на противопожарни кули дадени на тепсия на ИАГ и някой РДГ – след създадени условия за корупция и източване на средства.

Общините горовладелци бяха орязани от възможността да инвестират в противопожарни депа, хеликоптерни площадки, водни басейни противопожарни кули и други средства за наблюдение и превенция.

Подмярка 8.4. в края на отчетният период има действащи 8 договора като финансовата подкрепа е едва 20 % от планираният бюджет. Проектите бяха изготвени с огромни усилия поради калпави, непрофесионални и объркани Насоки. За наша голяма изненада се нанесоха сериозни финансови корекции в размер средно от 25% от проектираните средства още при одобряване на проектите. Това се случва без да сме уведомени за причините и недоумяваме логиката с която са ни представени. Според нас корекциите са необосновани и непрофесионални. Те не кореспондират със одобрените Насоки по мярка 8.4 по които са изготвяни проектите, макар и след многобройни неточности, запитвания и уклончиви отговори при обсъждането и одобрението им. Още тогава се разбра, че наистина МЗХГ няма административен, експертен, лесовъдски капацитет.

В заключителната фаза, по приемане извършеното на терен бе проявено изключително бюрократично, некомпетентно и несправедливо отношение от чиновниците на фонда, което доведе до нови значителни финансови корекции за Общините Средец, Копривщица, Симитли, Самоков. Същото отношение и резултати са

и при изпълнение на проекта на ЮЗДП Благоевград, за пожарите в община Кресна.

Възстановяване на горският потенциал на увредени от природни бедствия гори с одобрени общински проекти следствие драстично закъснение, повече от 6 години след бедствията, е изключително тежка и отговорна лесовъдска задача. Колегите лесовъди от общините сключили договори положиха неимоверни усилия за почистване и залесяване на увредените горски терени, доставка на посадъчен материал и избор на изпълнители.

Малкото проекти по тази мярка показва недоверието на потенциалните бенефициенти собственици на не малко увредени гори към ПРСР и липсата на отговорно, ангажирано, коректното администриране и подпомагане изпълнението на тази подмярка. Тези общини които дръзнаха да правят проекти бяха наказани за положените усилия и ще имат проблеми с разплащането, попълването и отглеждането на това което е залесено през следващите години – незаслужена, тенденциозна репресия над изпълнителите общини. Нанесените финансови корекции значително намаляват средствата които ще се вложат във възстановяването на увредените горски територии и до голяма степен ще влошат качеството на извършваните дейности. Финансовите корекции са необосновани и преднамерени с цел финансово ощетяване проектните предложения. Не знаем, само можем да гадаем какви са мотивите, инструкциите и отговорностите на различните административни нива при опороченото осъществяване и реализирането на Мярка 8.4 при това демонстративно негативно отношение към проблема с възстановяване на увредени горски територии и към собственици и стопанисващи такива гори.
Община Самоков заведе дела срещу ФЗ по тази мярка.

Подмярка 8.6 - Общинските предприятия, които стопанисват общинските гори, залесяват, отглеждат, добиват и търгуват имат собствен ресурс за преработка и реализация на дървесина, с драстична промяна на насоките станаха недопустими бенефициенти, поради това, че някой от Дирекцията на МЗХГ не ги смята за юридически лица / видно от официален отговор на дирекцията след наше запитване/ , а всъщност те са. Останаха допустими бенефициенти няколко Общини с търговски дружества. Единственият проект, с който се кандидатства е на Община Чавдар. В отчета на МЗХ е записано че към 30.06. 2023 год. обработката на проекта още не е приключила !!! За подготовката на проекта общината е разходвала ..... лв.

С оценка на АОГ по ПРСР 2007-2013 год. изразихме недоволство с наш коментар представен в писмен вид по проект за отчетен доклад за преднамереното драстично ощетяване на горския

сектор. През целият втори програмен период 2014-2021, станахме свидетели на грозен и нагъл сценарии който отново постави бенефициентите горовладелци по мярка 8 в невъзможност да кандидатстват и инвестират при изпълняването на полагащите им се многобройни и важни цели на програмата.

На нашите протести за прехвърлянето на значителни средства предназначени за горските територии в други земеделски направления не се получи адекватен, отговорен и ангажиран отговор от МЗХГ, освен признанието - „проблеми с липса на административен капацитет", „политически решения" и обещания за компенсации в бъдеще време.

Близо четири години участваме активно във всички форуми, говорим и пишем мнения, протестни становища и предложения. Организираме редица наши мероприятия на който разясняваме проекти на наредби и насоки включително с присъствие на отговорни представители на МЗХГ и ИАГ. Ръководството и експерти на АОГ сезираха устно и чрез писмени становища и Комитет на наблюдение на програмата и до всички министри и ресорни заместник министри за предстоящите катастрофални резултати по изпълнение на горските мярки. На основание това което се случва и в първият програмен период, и още повече през вторият ние твърдим, че ощетяването на горският сектор и в частност на общините горовладелци е преднамерен безочлив сценарии с конкретна цел – по-малко пари за инвестиции в горите, повече за други благодарни бенефициенти извън горският сектор.

Оценявахме и предполагахме че това което се случва – калпави наредби, насоки и начин на администриране за да не се влагат средства в горите, е в резултат на некомпетентност, безхаберие и безотговорност. След 14 години действие на ПРСР ръководено от МЗХ, перманентни горски мъки и надежди вече сме убедени, че става въпрос за организирана престъпна дейност, независимо кое е правителството, с цел източване на европейски средства предвидени за горите ни в полза на други по-удобни за корупция дейности от програмата.

Настояваме :

- Да получим официална, аргументирана оценка за изпълнение на „горските мерки" от МЗХ и ФЗ, като тя послужи за търсене на административна отговорност и оставки на виновните длъжностни лица
- Във връзка със „Зелена сделка", „Въглеродна и кръгова икономика" и постигане на „Климатична неутралност до 2050

год” да получим компенсации през следващият програмен период за това, че два периода сме съзнателно и сериозно ощетявани.

- Да се запознае ръководството на МЗХ и ФЗ и да се помогне на репресираните общини дръзнали да изпълняват проекти по подмярка 8.4. Освен несправедливите финансови корекции, тези общини са обречени да влагат собствени средства за попълване и отглеждане на създадените култури до 5 год. като ги грози едностранно прекратяване на договорите и възстановяване на разходваните средства.
- Да се настоява по всички възможни начини – писмено, устно и убеждаване на политическите сили, Народното събрание и Правителството за безусловно, срочно преобразуване на ИАГ в ДАГ.
- Да насърчим управляващите , по примера на други страни членки на ЕС, ДАГ да бъде оторизирана от ЕК за администриране на горските и екологични мерки свързани с горите без порочното участие на МЗХ и ФЗ.

София, **14.05.2024г**. **От Общото събрание на АОГ**